

ภาควิชา
การพยาบาลเด็กและวัยรุ่น
คณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

“หนูน้อยปลอดภัย..ไร้อุบัติเหตุ”

ตอนที่ 2: อุบัติเหตุในเด็กวัยเตาะแตะและวัยก่อนเรียน

โดย: อาจารย์ เรือเอกหญิง สุพัตรา นุตรักษ์
อาจารย์ วรรณไพโร แยมมา

วัยเตาะแตะ

เด็กวัยนี้มีพัฒนาการของกล้ามเนื้อที่ดีขึ้น สามารถเดินและวิ่งได้คล่อง รวมถึงชอบสำรวจและสนใจ สิ่งแวดล้อม จึงเป็นวัยที่ชอบการค้นคว้า อยากรู้อยากเห็น ชอบเดินไปรอบๆ บ้าน ปีนโต๊ะ เก้าอี้ ตู้ลิ้นชัก ชอบขึ้นลงบันได รื้อของในที่ต่างๆ เช่น ในครัว ตู้ลิ้นชัก ใช้นิ้วแหย่ตามช่องหรือโพรงต่างๆ ชอบกัดเคี้ยวของตลอดจนชอบเล่นน้ำ เป็นต้น ดังนั้นการบาดเจ็บอาจเกิดขึ้นได้ทั้งในบ้านและรอบบริเวณบ้าน โดยสาเหตุการบาดเจ็บที่พบได้บ่อย มีดังนี้

1. การพลัดตกหกล้มและการชนกระแทก

มักเกิดจากความประมาทของผู้ดูแลเด็ก และจากความชน ความอยากรู้อยากเห็นของเด็กตลอดจน การเลียนแบบพฤติกรรมที่เด็กพบเห็นมาจากผู้ดูแล หรือจากโทรทัศน์ เด็กจะแสดงออกด้วยความท้าทาย จึงทำให้เด็กวัยนี้มักตกจากโต๊ะ เก้าอี้ บันได ระเบียง บ้าน จากเครื่องเล่น หรือตกจากตู้ และหากตู้ไม่มีที่ยึด เหนี่ยวอาจทำให้ตู้ล้มทับเด็กได้ ซึ่งการพลัดตกหกล้ม สามารถทำให้เกิดบาดแผลฟกช้ำ กระดูกหัก หรือเกิดการบาดเจ็บของสมอง หรือเสียชีวิตได้

1. การพลัดตกหกล้มและการชนกระแทก (ต่อ)

ภาพแสดงการใช้เก้าอี้เพื่อปีนขึ้นไป
ทำให้เด็กอาจตกจากที่สูง

ที่มา:

<https://arbeitsmaterial.blogspot.com/2016/08/gefahrkarten.html>

ภาพแสดงถึงเหตุการณ์ที่เด็กพยายาม
ปีนตู้ลิ้นชักและเอื้อมหยิบของเล่น ซึ่ง
อาจทำให้ตกหรือตุ้ล้้มทับเด็กได้ หากตู้
นั้นไม่มีที่ยึดกับกำแพง

ที่มา:

<https://arbeitsmaterial.blogspot.com/2016/08/gefahrkarte.html>

1. การพลัดตกหกล้มและการชนกระแทก (ต่อ)

ภาพแสดงเด็กตกจากเครื่องเล่น

ที่มา:

<https://arbeitsmaterial.blogspot.com/2016/08/gefahrkarten.html>

ภาพแสดงเด็กตกจากรถเข็นเนื่องจากพยายามหยิบของที่อยากได้

ที่มา <https://arbeitsmaterial.blogspot.com/2016/08/gefahrkarten.html>

2. ไฟฟ้าช็อตหรือดูด

จากการแห่หรือเล่นปลั๊กไฟหรือสายไฟ หรือแม้กระทั่งการสัมผัสสายไฟที่ชำรุด

ภาพแสดงการถูกไฟฟ้าดูด
จากการที่เด็กใช้นิ้วแห่
ปลั๊กไฟ

ที่มา <https://arbeitsmaterial.blogspot.com/2016/08/gefahrkarten.html>

3. น้ำร้อนลวก

อาจเกิดจากการไปเล่นในครัวขณะที่ผู้ดูแลประกอบอาหารอยู่ในครัว หรือวิ่งชนกระติกน้ำร้อน กัดัมน้ำร้อนที่วางอยู่กับพื้น หรือการโดนความร้อน เช่น เตาไรต์ ในขณะที่ผู้ดูแลกำลังไรต์ผ้าแล้วเผอเรอ อาจทำให้เด็กคิดว่าสายเตาไรต์แล้วกระซากลงมาหรือคว้าเตาไรต์ที่ร้อนทำให้เกิดแผลไหม้พองได้

ภาพแสดงเด็กถูกน้ำร้อนลวก
ขณะเข้าไปเล่นในครัว

ที่มา:

<https://arbeitsmaterial.blogspot.com/2016/08/gefahrkarten.html>

3. น้ำร้อนลวก (ต่อ)

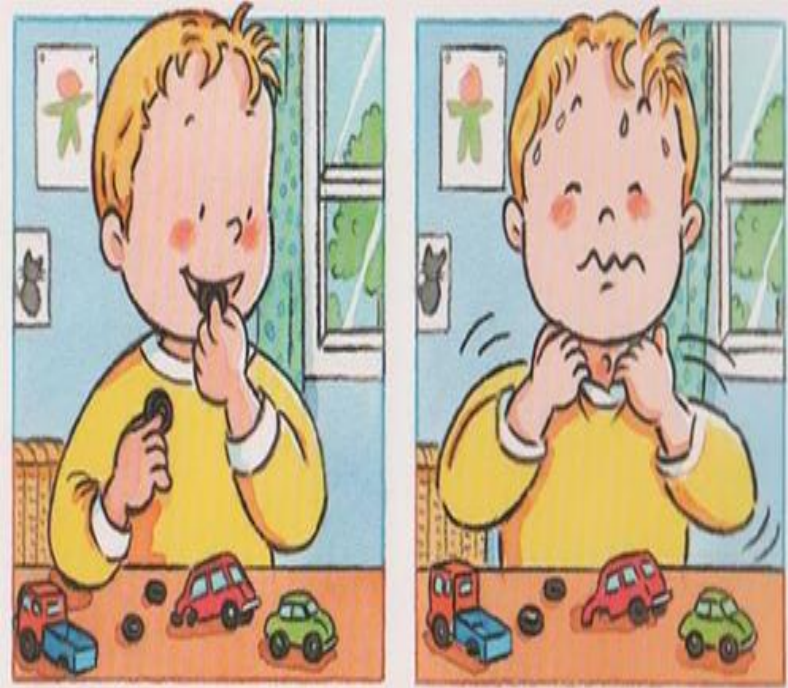

ภาพแสดงการคว่ำสาย
เตารีดแล้วกระชากลงมา
ทำให้เกิดแผลไหม้พองได้
ที่มา:

<https://arbeitsmaterial.blogspot.com/2016/08/gefahrkarten.html>

4. การอุดกั้นทางเดินหายใจ หรือการสำลักสิ่งแปลกปลอม

การบาดเจ็บจากการอุดกั้นทางเดินหายใจหรือการสำลักสิ่งแปลกปลอม เช่น ถั่วลิสง เมล็ดน้อยหน้า ลูกอม ลูกชิ้น เป็นต้น รวมถึงการกลืนชิ้นส่วนของเล่น เหยียบยวบ หรือด้วยความอยากรู้อยากเห็นของเด็กจึงเอาสิ่งแปลกปลอมเข้าปาก จมูกหรือหู เช่น เม็ดกระดุม หรือลูกปัด เป็นต้น ซึ่งทำให้เกิดการสำลักและอุดกั้นทางเดินหายใจตามมาได้ นอกจากนี้อาจเกิดจากการที่เด็กใช้ถุงพลาสติกครอบศีรษะทำให้ขาดอากาศหายใจและเสียชีวิต

ภาพแสดงการกลืนชิ้นส่วนของของเล่นอาจทำให้เกิดการอุดกั้นทางเดินหายใจ

4. การอดกั้นทางเดินหายใจ หรือการสำลักสิ่งแปลกปลอม (ต่อ)

ภาพแสดงเด็กเอาสิ่งแปลกปลอมเข้า
จมูกอาจทำให้เกิดการอดกั้นทางเดิน
หายใจได้

ที่มา:

<https://arbeitsmaterial.blogspot.com/2016/08/gefahrkarten.html>

ภาพแสดงเด็กใช้ถุงพลาสติกครอบศีรษะ
อาจทำให้ขาดอากาศหายใจได้

ที่มา:

<https://arbeitsmaterial.blogspot.com/2016/08/gefahrkarten.html>

5. การจมน้ำ

อาจเกิดจากการเดินเล่นจนตกคลอง สระน้ำ สระว่ายน้ำ การจมน้ำ
ในอ่างน้ำที่บ้าน หรือการเก็บของที่ตกน้ำ เช่น ลูกบอล เป็นต้น

ภาพแสดงการลื่นไถล ทำให้
เด็กตกน้ำและจมน้ำได้

ที่มา:

<https://arbeitsmaterial.blogspot.com/2016/08/gefahrkarten.html>

5. การจมน้ำ (ต่อ)

ภาพแสดงการลื่นในอ่างน้ำซึ่งเป็นสาเหตุให้เด็กจมน้ำได้

ที่มา:

<https://arbeitsmaterial.blogspot.com/2016/08/gefahrkarten.html>

ภาพแสดงการพยายามเก็บลูกบอลทำให้เด็กตกน้ำและจมน้ำได้

ที่มา <https://arbeitsmaterial.blogspot.com/2016/08/gefahrkarten.html>

6. การได้รับสารพิษ

โดยธรรมชาติของเด็กวัยนี้ เป็นวัยนักสำรวจ ซึ่งเด็กวัยนี้จะเดินรอบบ้าน มักค้นหาสิ่งของและหยิบของที่สนใจนำเข้าปาก อันเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เด็กวัยนี้ได้รับสารพิษได้ โดยสารพิษอาจเข้าสู่ร่างกายจากการรับประทาน การหายใจหรือหกกรดผิวหนัง อันตรายที่เกิดขึ้นจะรวดเร็วหรือช้าขึ้นอยู่กับชนิดและปริมาณของสารพิษ

6. การได้รับสารพิษ (ต่อ)

ภาพแสดงการดื่มสารพิษจากความ
อยากรู้อยากเห็นตามพัฒนาการ
ของเด็ก

ที่มา:

[https://arbeitsmaterial.blogspot.com/2016/08/gefahrka
rten.html](https://arbeitsmaterial.blogspot.com/2016/08/gefahrka
rten.html)

ภาพแสดงการรับประทานยารักษาโรค
เนื่องจากเลียนแบบผู้ใหญ่ด้วยความ
รู้เท่าไม่ถึงการณ์

ที่มา:

[https://arbeitsmaterial.blogspot.com/2016/08/gefahrka
rten.html](https://arbeitsmaterial.blogspot.com/2016/08/gefahrka
rten.html)

7. การบาดเจ็บจากสัตว์กัด

จากการไปเล่นกับสัตว์ที่ไม่คุ้นเคย หรือไปแกล้งสัตว์ด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์

ภาพแสดงเด็กถูกสุนัขกัดจากความ
รู้เท่าไม่ถึงการณ์

ที่มา:

<https://arbeitsmaterial.blogspot.com/2016/08/gefahrkarten.html>

ภาพแสดงเด็กถูกแมวข่วนจากการแกล้งดึงหาง
ด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์

ที่มา:

<https://arbeitsmaterial.blogspot.com/2016/08/gefahrkarten.html>

วัยก่อนเรียน

เด็กวัยก่อนเรียน (3-6 ปี) สามารถเคลื่อนไหวได้คล่องแคล่วมากขึ้น ชอบการเข้าสังคม ทำให้การบาดเจ็บมักเกิดนอกบ้าน อีกทั้งมีความอยากรู้อยากเห็น ชอบซักถาม ซึ่งกิจกรรมที่ชอบได้แก่ ถีบสามล้อ เล่นลูกบอล ปีนต้นไม้ วิ่งขึ้นลงบันได ชอบเล่นน้ำ เป็นต้น ทั้งนี้สาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดการบาดเจ็บในเด็กวัยนี้คือ เด็กมีความคิดริเริ่มและมักเล่นเลียนแบบผู้ใหญ่ อันจะนำไปสู่อันตรายสำหรับเด็ก โดยการบาดเจ็บที่พบบ่อย มีดังนี้

1. การพลัดตกหกล้มและการชนกระแทก

จากการปีนป่ายตู้เพื่อหยิบ
สิ่งของ การปีนป่ายต้นไม้ เครื่องเล่น
ต่างๆ หรือการชนกระแทกจากการวิ่ง
เล่นกับเพื่อนหรือเล่นกีฬา ทำให้เกิด
การฟกช้ำ ข้อเท้าแพลง บางครั้งอาจ
รุนแรงทำให้กระดูกหัก หรือพิการ
หรือเสียชีวิตจากการที่สมองได้รับ
บาดเจ็บ (head injury) เป็นต้น

ภาพแสดงเด็กกำลังปีนตู้เพื่อเปิดทีวีซึ่งอาจ
ทำให้ตกลงมาและได้รับบาดเจ็บได้

ที่มา: <http://famousspanginsurance.com/famousspang/6-easy-ways-to-keep-kids-safe-from-furniture-tip-overs/>

2. ไฟฟ้าช็อต ไฟฟ้าดูดไฟไหม้ และความร้อนลวก

สาเหตุเช่นเดียวกับวัย
เตาะแตะ เช่น ลากการเหย่หรือ
เล่นปลั๊กไฟหรือสายไฟ หรือ
แม้กระทั่งการสัมผัสสายไฟที่
ชำรุด ด้วยพัฒนาการของเด็ก
วัยนี้ที่ชอบอยากรู้อยากเห็น
หรือมีพฤติกรรมเลียนแบบตาม
ผู้ใหญ่ เป็นต้น หรือจากการ
เผอเรอของผู้ใหญ่ เป็นต้น

ภาพเด็กเด็กเอื้อมหยิบสายไฟของกาน้ำร้อนที่ห้อย
อยู่ต่ำอาจทำให้น้ำร้อนหกรดตัวเด็กได้

ที่มา: <http://www.parachutecanada.org/child-injury-prevention/gallery/burns-and-scalds-prevention-images>

3. การจมน้ำ

เด็กวัยนี้ต้องระวังการจมน้ำในแหล่งใกล้บ้าน เช่น สระ ว่ายน้ำ สระน้ำ คลอง บ่อ เป็นต้น เด็กมักไปเล่นน้ำกันตามลำพัง หรือบางเหตุการณ์เกิดขึ้นขณะที่เด็กเดินทางกลับจากโรงเรียนโดยหยอกล้อกับเพื่อน แล้วตกลงไปในคลอง หรือบ่อที่ไม่มีที่กั้น เป็นต้น

ที่มา:<https://paaktai.com/news/detail/1312>

4. การบาดเจ็บที่ตา

จากการเล่น
ปืนที่มีลูกกระสุนชนิด
ต่างๆ เช่น ปืนอัดลม
ปืนลูกดอก เป็นต้น

5. การได้รับสารพิษ

จากความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ และความประมาทของผู้ดูแล เช่น การใส่สารพิษในกระป๋องน้ำอัดลม ทำให้เด็กเข้าใจผิดแล้วนำมารับประทาน เป็นต้น

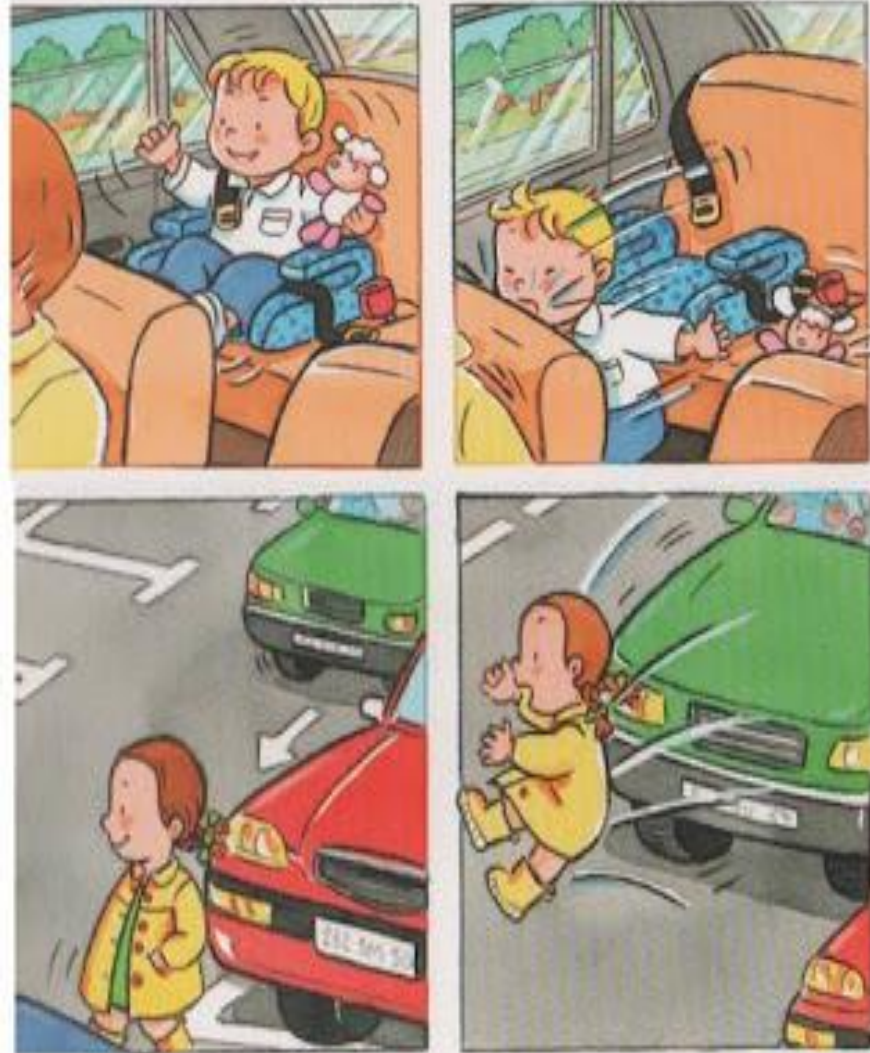

6. การบาดเจ็บจากสัตว์กัด

การบาดเจ็บจากสัตว์กัด เช่น แมว สุนัข เป็นต้น โดยที่เด็กเล่นกับสัตว์อย่างไม่ระมัดระวัง

7. อุบัติเหตุจากยานพาหนะ

ซึ่งอาจเกิดจากการโดยสารรถต่างๆ แล้วเกิดอุบัติเหตุการชนกันหรือคว่ำ และยิ่งไปกว่านั้นคือการไม่ใช้ที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็กอาจทำให้เกิดการบาดเจ็บที่รุนแรงได้ นอกจากนี้อาจเกิดจากการที่เด็กถูกรถชน หรือพลัดตกจากรถ

ภาพแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของเด็กที่ไม่ได้ใช้ที่นั่งนิรภัยหลังเกิดการชนกระแทก
ที่มา:

<https://arbeitsmaterial.blogspot.com/2016/08/gefahrkarten.html>

“จบการนำเสนออุบัติเหตุในเด็ก
วัยเตาะแตะ และวัยก่อนเรียน
ขอบคุณพี่ ๆ ที่ตั้งใจเรียนครับ.. ★★
และพบกับเนื้อหาของแนวทางปฏิบัติใน
การช่วยเหลือเบื้องต้น และการป้องกันการ
เกิดอุบัติเหตุในบทเรียนครั้งถัดไปนะครับ”

